

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. lapkričio 16 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės (pranešėja) ir Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas),

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Upės projektai“ kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. gruodžio 23 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „K.G.Constructions“ ieškinį atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Upės projektai“ dėl įskaitymo pripažinimo negaliojančiu, netesybų sumažinimo ir skolos priteisimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teismo ekspertizės akto vertinimo kitų byloje esančių įrodymų kontekste nustatant statybos rangos darbų atlikimo faktą.
2. Ieškovė prašė pripažinti negaliojančiu pagal atsakovės 2019 m. vasario 14 d. pretenziją atliktą priešpriešinių reikalavimų įskaitymą; sumažinti atsakovės pagal 2017 m. gruodžio 18 d. susitarimą Nr. 4 apskaičiuotą netesybų sumą nuo 153 000 Eur iki 0 Eur; priteisti iš atsakovės 201 834,41 Eur už atliktus statybos rangos darbus.
3. Ieškovė nurodė, kad pagal su atsakove sudarytą statybos rangos sutartį atliko administracinio pastato Vilniuje, Upės g. 21 (dabartinis adresas – Upės g. 23), fasado ir stogo projektavimo bei įrengimo darbus. 2017 m. gruodžio 18 d. šalys sudarė Susitarimą Nr. 4, kuriuo, be kita ko, susitarė, kad ieškovė perdarys Įėjimo grupės aprėninimo darbus iki 2018 m. kovo 1 d. (toliau – ir Perdaromi darbai); Perdaromų darbų kaina – 100 000 Eur be PVM ir ši suma įtraukta įrangos sutarties kainą, todėl atsakovė už Perdaromus darbus ieškovei papildomai nemokės. Susitarimu šalys taip pat susitarė, kad, ieškovei pažeidus Perdaromų darbų atlikimo terminus, bus skaičiuojamos 500 Eur dydžio netesybos už kiekvieną vėlavimo dieną, o vėluojant daugiau nei 10 dienų – 850 Eur už kiekvieną dieną dydžio delspinigiai. Atsakovė 2019 m. vasario 14 d. pateikė ieškovei pretenziją, kurioje nurodė, kad Perdaromi darbai – neatlikti, dėl to šią sumą ieškovė privalo atsakovei grąžinti; už 180 vėlavimo atlikti Perdaromus darbus dienų ieškovei apskaičiuota 153 000 Eur netesybų; Perdaromų darbų kaina ir apskaičiuota netesybų suma yra įskaitomos į atsakovės ieškovei mokėtiną, bet pagal rangos sutartį sulaikytą 201 834,41 Eur sumą, todėl po įskaitymo ieškovės skola atsakovei yra 51 165,59 Eur.
4. Ieškovės teigimu, atsakovė, pareikšdama apie priešpriešinių vienuolius prievolių įskaitymą, pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.130 straipsnyje įtvirtintas sąlygas, nes neturėjo konkretaus galiojančio ir vykdytino piniginių 100 000 Eur be PVM dydžio reikalavimo ieškovei. Ieškovė taip pat nurodė, kad netesybų dydis, taikant 0,85 proc. už kiekvieną pradelstą dieną, yra aiškiai per didelis.
5. Ieškovė nurodė, kad Perdaromi darbai, kurie yra Įėjimo grupės aprėninimo darbai, yra ne tik ieškovės atlikti, bet ir atsakovės priimti, taigi ieškovės prievolė laikytina iš esmės įvykdyta, todėl iš atsakovės ieškovei priteistina 201 834,41 Eur, konstatuojant, kad Perdaromi darbai yra atlikti tinkamai, o ieškovės garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimas nepateiktas atsakovei dėl pačios atsakovės neteisėto neveikimo, nepriimanč Perdaromų darbų.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

6. Vilniaus apygardos teismas 2021 m. sausio 15 d. sprendimu ieškinį tenkino iš dalies: pripažino iš dalies negaliojančiu atsakovės atlikto vienašalio priešpriešinių reikalavimų įskaitymo dalį dėl 51 834,41 Eur dydžio netesybų sumos įskaitymo ir priteisė šią sumą ieškovei iš atsakovės kaip skolą už atliktus rangos darbus; kitą ieškinio dalį atmetė.
7. Teismas nustatė šias faktines aplinkybes:
 - 7.1. šalys 2015 m. rugpjūčio 24 d. sudarė statybos rangos sutartį (toliau – Sutartis), kuria ieškovė įsipareigojo atlikti Pastato fasado ir stogo projektavimo bei darbo projekto parengimo, suderinimo, taip pat fasado įrengimo bei kitus aptartus darbus iki 2016 m. rugpjūčio 5 d., o atsakovė – sumokėti ieškovei sulygtą kainą, t. y. 3 800 000 Eur ir 798 000 PVM, iš viso – 4 598 000 Eur;
 - 7.2. į pagal Sutartį atliktinų darbų apimtį įėjo ir įėjimų į Pastatą konstrukcijų (toliau – Įėjimo grupės) įrengimas;
 - 7.3. ieškovei vėluojant atlikti darbus pagal Sutartį, šalys buvo sudariusios kelis papildomus susitarimus, nukeldamos darbų atlikimo terminą;
 - 7.4. 2017 m. gruodžio 18 d. šalys sudarė Susitarimą Nr. 4, kuriame nustatė, kad:
 - 7.4.1. ieškovė vėlavu vykdyti Sutartyje nurodytus darbus, šie nebuvo tinkamai užbaigti nei Sutartyje nustatytu, nei papildomu terminu;
 - 7.4.2. ieškovė sutinka sumažinti Sutartyje ir ją lydinčiuose dokumentuose fiksuotą darbų kainą 250 000 Eur suma, o atsakovė

atsisako pretenzijų ieškovei dėl vėlavimo vykdyti sutartinius įsipareigojimus;

- 7.4.3. visi darbai pagal Sutartį, išskyrus perdaromus Įėjimo grupės įrengimo darbus, kurie detalizuoti šio Susitarimo priede Nr. 1 (Perdaromi darbai), yra atlikti, todėl šalys sutaria pasirašyti baigiamąjį aktą, į kurio turinį nebus įtraukti Perdaromi darbai;
- 7.4.4. Perdaromi darbai turi būti atlikti iki 2018 m. vasario 28 d., dėl jų bus pasirašytas atskiras baigiamasis aktas;
- 7.4.5. šalių sutarimu Perdaromų darbų kaina – 100 000 Eur be PVM; Perdaromų darbų kaina yra įskačiuota įgalutinę kainą, todėl papildomai už šiuos darbus nebus mokama;
- 7.4.6. ieškovei pažeidus Perdaromų darbų atlikimo terminus, bus skaičiuojamos 500 Eur dydžio netesybos už kiekvieną vėlavimo dieną, o vėluojant daugiau nei dešimt dienų – 850 Eur dydžio delspinigiai nuo pačios pirmosios vėlavimo dienos; netesybos gali būti vienašališkai įskačiuotos iš sulaikytos sumos;
- 7.5. 2017 m. gruodžio 18 d. šalys pasirašė baigiamąjį darbų atlikimo aktą Nr. 1 dėl visų ieškovės pagal Sutartį atliktų ginčo Pastate darbų, išskyrus Perdaromus darbus;
- 7.6. atsakovė 2018 m. gruodžio 19 d. pasiūlė ieškovei pasirašyti Susitarimą Nr. 5, kuriuo buvo siūlyta susitarti, kad, remiantis Sutarties 10.5 punktu, Perdaromi darbai laikomi neatliktais, Rangovės įsipareigojimas pateikti Sutarties 16.4 punkte nustatytą garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimo priemonę – neįvykdytas, todėl galutinė aktais patvirtintų darbų kaina sumažinama 201 834,41 Eur, tačiau ieškove atsisakė šį susitarimą pasirašyti;
- 7.7. atsakovė 2019 m. vasario 14 d. pateikė ieškovei pretenziją, kurioje nurodė, kad:
 - 7.7.1. Perdaromi darbai – neatlikti, ieškove jau beveik metus vėluoja įvykdyti įsipareigojimus pagal Susitarimą;
 - 7.7.2. ieškove neįvykdė Sutarties Bendrosios dalies 16.4 punkte nustatyto įsipareigojimo pateikti atsakovei garantinių įsipareigojimų įvykdymo užtikrinimą;
 - 7.7.3. atsakovė Sutarties 10.5 punkto pagrindu vienašališkai sumažina Sutarties kainą neatliktų Perdaromų darbų kainos dydžiu – 100 000 Eur be PVM; kadangi atsakovė už šiuos darbus jau yra sumokėjusi, tai ieškove privalo nurodytą sumą grąžinti atsakovei, todėl Perdaromų darbų kaina bus įskačiuota iš pagal Sutartį sulaikytos sumos;
 - 7.7.4. už vėlavimą atlikti Perdaromus darbus atsakovė, remdamasi Susitarimu Nr. 4, ieškovei apskaičiavo 153 000 Eur netesybų už 180 vėlavimo dienų (po 850 Eur už vieną vėlavimo dieną);
 - 7.7.5. Perdaromų darbų kaina ir apskaičiuota netesybų suma yra įskaitomos į atsakovės mokėtiną ieškovei, bet pagal Sutartį sulaikytą sumą, sudarančią 201 834,41 Eur, todėl po įskaitymo atsakovė piniginių prievolių ieškovei neturi, o ieškove atsakovei lieka skolinga 51 165,59 Eur.
8. Teismas, išanalizavęs ginčo šalių sudarytos Sutarties turinį, vadovaudamasis [CK 6.193](#) straipsnyje įtvirtintomis sutarčių aiškinimo taisyklėmis, nusprendė, kad Sutarties Bendrosios dalies 10.5 punkto nuostatos neteikia pagrindo daryti išvados, jog atsakovė (užsakovė) ieškovės (rangovės) atliktų darbų trūkumų (defektų) šalinimo išlaidų gali reikalauti tik tada, kai tokie trūkumai (defektai) faktiškai ištaisyti ir dėl jų realiai patirtos išlaidos. Aptariamoje Sutarties sąlygoje nėra aiškaus šalių susitarimo, kad atsakovė (užsakovė) negali reikalauti būsimų išlaidų, reikalingų ieškovės (rangovės) atliktų darbų trūkumams (defektams), pašalinti, kurie nepašalinti pačios ieškovės (rangovės). Dėl nurodytų motyvų teismas atmetė ieškovės argumentus, kad teisę sumažinti darbų kainą Perdaromų darbų vertė atsakovė galėjo įgyvendinti tik tada, jeigu Susitarime Nr. 4 nurodyti darbų trūkumai būtų ištaisyti ir dėl to atsakovė būtų patyrusi išlaidų.
9. Teismas, remdamasis byloje esančių rašytinių įrodymų analize, pažymėjo, kad Susitarimu Nr. 4 sulygti Perdaromi darbai buvo ne apskritai nauji, ieškovės pagal Sutartį neatlikti darbai, bet ieškovės jau atliktų Įėjimo grupės aprėminimo darbų perdarymas (taisymas). Teismas padarė išvadą, kad, nepaisant pagal Sutartį ieškovės atliktų ir tarpiniais Atliktų darbų aktais atsakovės priimtų Įėjimo grupės darbų, šalys, prieš pasirašydamos baigiamąjį darbų atlikimo aktą, sudarė specialų Susitarimą Nr. 4 dėl Įėjimo grupės darbų dalies, patvirtindamos, jog šio susitarimo priede Nr. 1 detalizuoti Įėjimo grupės darbai neužbaigti, jie baigiamuoju darbų aktu nepriimami, ir ieškove įsipareigojo šią darbų dalį perdaryti už šalių susitarimu nustatytą 100 000 Eur be PVM kainą.
10. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad pati ieškove pripažino, jog Perdaromi darbai nebuvo atlikti visa apimtimi. Teismo proceso metu į bylą nepateikta nė vieno atliktų Perdaromų darbų apžiūros akto, taip pat jokių kitų ginčo šalių sudarytų dokumentų arba pačios ieškovės vienašališkai parengtų dokumentų, kuriuose būtų užfiksuota, kokie konkretūs Perdaromi darbai iš nurodytų Susitarimo Nr. 4 priede Nr. 1 ir kokia apimtimi yra atlikti. Teismas pažymėjo, kad ieškovės verslas – statybos ranga, taigi jai turi būti žinoma, jog tuo atveju, jeigu užsakovas atsisako priimti atliktus darbus, rangovas turi teisę vienašališkai sudaryti ir pasirašyti atliktų darbų aktą ([CK 6.694 straipsnio](#) 4 dalis). Ieškove į bylą nepateikė jos vienašališkai užfiksuotų duomenų, kokius konkrečius Įėjimų grupių įrengimo darbus, įvardytus Susitarimo Nr. 4 priede Nr. 1, ir kada ji atliko, kokia įvykdytų Perdaromų darbų apimtis, nors, būdama savo verslo srities profesionalė, veikdama apdairiai ir rūpestingai, turėjo fiksuoti visus darbus, atliekamus Susitarimo Nr. 4 pagrindu.
11. Byloje buvo paskirta teismo techninė ekonominė ekspertizė, buvo užduotas ir klausimas, ar po 2017 m. gruodžio 18 d. Pastate buvo atlikti kokie nors Perdarymo darbai (9 klausimas). Teismo ekspertizės akte nurodyta, kad vizualiai nustatyti, ar esamos fasado plokštės yra papildomai perdarytos ir sumontuotos iš naujo, ekspertai negali; vizualios apžiūros metu nustatyta, kad dalį fasado plokščių bandyta lokaliai papildomai tvirtinti kniedėmis ir savigrėžiais, tačiau nustatyti, kada tai buvo atlikta, ekspertai negali. Teismas atkreipė dėmesį į tai, kad 2020 m. gruodžio 23 d. rašytiniuose paaiškinimuose ieškove pabrėžė, jog ji netvirtino fasado plokščių ekspertų nustatytu būdu.
12. Teismas pažymėjo, kad byloje esančių duomenų analizė teikia pagrindą pripažinti, jog ieškove atliko tam tikrus veiksmus, susijusius su Perdaromais darbais (kaip nurodė pati ieškove, ji bandė atlikti Perdaromus darbus), tačiau teismo proceso metu ieškove nepateikė konkrečių duomenų, iš kurių teismas galėtų nustatyti Perdaromų darbų atliktos dalies faktą, apimtį ir kokybę (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 12, 178 straipsniai), dėl to teismas neturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo pripažinti, kad ieškove įvykdė Susitarime Nr. 4 prisiimtus įsipareigojimus ar tam tikrą jų dalį ([CPK 176 straipsnio](#) 1 dalis).
13. Ieškovės poziciją, kad, nepaisant to, jog Perdaromų darbų pagal kitokius technologinius sprendinius ji neatliko, jai vis tiek turi būti sumokėta už Įėjimo grupės aprėminimo darbus, atliktus iki 2017 m. gruodžio 18 d. Susitarimo Nr. 4 sudarymo, teismas vertino kaip Susitarimu Nr. 4 prisiimtų įsipareigojimų kvestionavimą; ieškovės reikalavimą, kad atsakovė sumokėtų 100 000 Eur už Įėjimo grupės darbus, atliktus iki Susitarimo Nr. 4 sudarymo, pripažino teisiskai nepagrįstu, pažeidžiančiu šalių sudarytą ir galiojantį susitarimą ([CK 6.189 straipsnis](#)).
14. Bylos duomenimis, ieškove yra fasadinių aliuminio, stiklo konstrukcijų projektavimo, gamybos ir montavimo srities profesionalė, dėl to dar iki Susitarimo Nr. 4 sudarymo turėjo išsiaiškinti su atsakove (užsakove) Perdaromų darbų užduotį, įvertinti technologines galimybes atlikti Perdaromus darbus iš tos medžiagos ir pagal tokius pageidavimus, kuriuos kėlė atsakovė (užsakovė). Sutikdama atlikti Perdaromus darbus be atsakovės suformuluotos užduoties, iš tos medžiagos, kuri buvo nurodyta, ieškove, kaip savo srities profesionalė, prisiėmė neigiamų padarinių riziką.
15. Dėl to teismas atmetė ieškinio reikalavimą pripažinti 2019 m. vasario 14 d. pranešimu atsakovės atliktą priešpriešinių reikalavimų įskaitymą dėl 100 000 Eur Perdaromų darbų kainos.

16. Teismas, išanalizavęs byloje surinktus duomenis, nusprendė, kad Susitarime Nr. 4 nustatyto dydžio netesybos (850 Eur už kiekvieną vėlavimo dieną) yra itin didelės, atsižvelgiant į šiuo susitarimu sulytą Perdaromų darbų kainą (100 000 Eur be PVM) ieškovei už 180 vėlavimo dienų pritaikytų netesybų sumą (153 000 Eur) yra pusantro karto didesnė už šalių susitarimu sulytą Perdaromų darbų kainą, net tris kartus viršija Teismo ekspertizės akte apskaičiuotą ginčo darbų defektų ištaisymo kainą (39 426,17 Eur be PVM). Teismas sumažino ieškovei taikomas netesybas iki 50 000 Eur, orientuojantis į pusę Susitarimo Nr. 4 sulytos Perdaromų darbų kainos, ir atsakovės atlikto įskaitymo dalį dėl 51 834,41 Eur netesybų sumos įskaitymo pripažino negaliojančia ([CK 6.130 straipsnis](#)).
17. Lietuvos apeliacinis teismas, išnagrinėjęs bylą pagal ieškovės apeliacinį skundą, 2021 m. gruodžio 23 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą pakeitė: papildomai pripažino negaliojančia atsakovės atlikto vienašalio priešpriešinių reikalavimų įskaitymo dalį dėl 60 573,83 Eur Perdaromų darbų kainos ir padidino ieškovei iš atsakovės priteistą skolos už atliktus rangos darbus iki 112 408,24 Eur.
18. Apeliacinės instancijos teismas vertino, ar pirmosios instancijos teismas pagrįstai nusprendė, kad visi Perdaromi darbai buvo ieškovės neatlikti ir atsakovė pagrįstai įskaitė visą Perdaromų darbų kainą – 100 000 Eur, ir nepritarė pirmosios instancijos teismo atliktam įrodymų vertinimui, susijusiam su dalies Perdaromų darbų (ne)atlikimo fakto nustatymu.
19. Teisėjų kolegijos vertinimu, atlikta teismo ekspertizė dėl likusių neperdarytų darbų nagrinėjamu atveju yra pagrindinis įrodymas, ar Perdaromi darbai buvo atlikti, todėl, net ir nesant šalutinių įrodymų, pagrindžiančių darbų atlikimą ar neatlikimą, vien ja remiantis darytina išvada, kad likusių neatliktų Perdaromų darbų kaina yra 39 426,17 Eur, o ne 100 000 Eur, kaip teigia atsakovė ir nusprendė pirmosios instancijos teismas. Taigi, nors nagrinėjamoje byloje ir nėra rašytinių ieškovės konkrečiai atliktų Perdaromų darbų įrodymų, teismo ekspertizės metu nustatė, kad likusių Perdaromų darbų kaina 2017 m. IV ketvirčio kainomis sudarė 39 426,17 Eur be PVM, įrodymų visuma leidžia daryti labiau pagrįstą išvadą, jog ieškovė likusią dalį sutartų Perdaromų darbų atliko. Apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad yra pagrindas pripažinti negaliojančia atsakovės atlikto įskaitymo dalį dėl 60 573,83 Eur (100 000 Eur – 39 426,17 Eur) Perdaromų darbų kainos įskaitymo.

III. Kasacinio skundo ir atsilepimo į jį teisiniai argumentai

20. Atsakovė kasaciniu skundu prašo panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. gruodžio 23 d. nutartį ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2021 m. sausio 15 d. sprendimą. Kasacinis skundas yra grindžiamas šiais argumentais:
- 20.1. Apeliacinės instancijos teismas, aiškiai akcentuodamas, kad byloje nėra jokių rašytinių įrodymų, jog atsakovė atliko Perdaromus darbus, remdamasis išimtinai tik teismo ekspertizės aktu, konstatavo, kad dalis Perdaromų darbų vis dėlto buvo atlikta. Tokia teismo išvada visiškai skyrėsi ne tik nuo pirmosios instancijos teismo sprendime suformuluotų aplinkybių, bet ir nuo kitų byloje esančių įrodymų. Tokią išvadą teismas nutartyje priėmė tik dėl tos priežasties, kad teismo ekspertizės aktą vertino ne pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje suformuluotas taisykles, t. y. ne visame byloje surinktų įrodymų kontekste, o atsietai suteikdamas jam išskirtinę įrodomąją galią. Apeliacinės instancijos teismas atliko neteisėną teismo ekspertizės akto vertinimą, pažeisdamas [CPK](#) 176 ir 185 straipsnių nuostatas: pirmajam klausimui suteikė ydingą kontekstą, nei kad šiam klausimui buvo suteikęs jį suformulavęs teismas ir ieškovė. Teismas, norėdamas apskaičiuoti neva neatliktos Perdaromų darbų dalies kainą, nustatinėjo skirtumą tarp dviejų sumų, kurių nustatymo pagrindai yra visiškai skirtingi: iš Susitarimo Nr. 4 įtvirtintos Perdaromų darbų vertės atėmė ekspertizės akto atsakyme Nr. 1 nurodytą (teismo vertinimu, „likusią“) Perdaromų darbų vertę ir gautą skirtumą vertino kaip po Susitarimo Nr. 4 sudarymo atliktų Perdaromų darbų vertę, nors faktiškai tokiu aritmetiniu veiksmu nustatė tik tai, kiek Susitarimo Nr. 4 sudarymo metu šalių sutarta Perdaromų darbų vertė skyrėsi nuo Susitarimo Nr. 4 sudarymo metu galiojusių įkainių pagrindu apskaičiuotos tų pačių Perdaromų darbų vertės. Teismas dėl visiškai nesuprantamų priežasčių ekspertų atsakyme nurodytą kainą vertino ne kaip visų Perdaromų darbų kainą Susitarimo Nr. 4 sudarymo metu, o kaip likusių Perdaromų darbų kainą įskaitymo atlikimo metu. Teismas visiškai nepagrįstai nevertino kitų ekspertų pateiktų atsakymų, kurie akivaizdžiai prieštarauja teismo atliktam atsakymo į pirmąjį klausimą vertinimui, taip pažeidė [CPK](#) 185 straipsnio nuostatas. Atsakyme į devintąjį klausimą ekspertai aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, kad jie negali nustatyti, ar ieškovė atliko Perdaromus darbus.
- 20.2. Teismas peržengė ieškovės suformuluotas ieškinio ribas, taip ne tik pažeidė Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikoje įtvirtintus sutarčių aiškinimo principus, bet ir [CK](#) 6.189, 6.200 straipsnių nuostatas. Teismas modifikavo Susitarimą Nr. 4 taip, kad ieškovė įgijo teisę išvengti savo pareigos grąžinti sutartą neįvykdytų Perdaromų darbų kainą, nors ieškovė savo ieškinyje apskritai nebuvo pateikusi reikalavimo modifikuoti Susitarimą Nr. 4 ar pripažinti jį ar bent dalį jo negaliojančia.
21. Atsilepimu į kasacinį skundą ieškovė prašo jį atmesti, Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. gruodžio 23 d. nutartį palikti nepakeistą; priteisti patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsilepimas grindžiamas šiais argumentais:
- 21.1. Iš ekspertizės akto matyti, kad, prieš atsakydami į jiems užduotą klausimą Nr. 8, t. y. ar Įėjimo grupės darbai atlikti kokybiškai, pagal tokiems darbams keliamus reikalavimus, ekspertai nuvyko į Perdaromų darbų atlikimo vietą, atliko jų apžiūrą ir konstatavo Perdaromų darbų trūkumus, užfiksuotus apžiūros metu. Taigi, iš ekspertų atsakymo į klausimą Nr. 1 yra visiškai aišku, kad, atsakydami į šį jiems užduotą klausimą, jie pateikė atsakymą apie Perdaromų darbų būklę ekspertizės atlikimo, bet ne Susitarimo Nr. 4 sudarymo metu, t. y. apie darbus, kuriuos reikėtų atlikti siekiant ištaisyti likusius darbų trūkumus, kainą. Iš ekspertų atsakymo į jiems užduotą klausimą Nr. 9, t. y. ar po 2017 m. gruodžio 18 d. pastatė buvo atliekami kokie nors perdarymo darbai pagal 2017 m. gruodžio 18 d. susitarimą Nr. 4 prie statybos rangos sutarties, matyti, kad šiuo atsakymu tik nurodoma, jog ekspertai negalėjo nustatyti ir atsakyti, ar po Susitarimo Nr. 4 buvo atliekami kokie nors perdarymo darbai pagal Susitarimą Nr. 4, tačiau tokia atsakymo formuluotė negali ir neturėtų būti aiškinama taip, jog byloje nustatyta, kad Perdaromi darbai nebuvo išvis atliekami. Pirmosios instancijos teismo išvada, kad tariamai byloje jam pritrūko įrodymų, jog ieškovė yra atlikusi dalį Perdaromų darbų, yra padaryta neatlikus kompleksinio visų byloje esančių duomenų analizės ir vertinimo. Iš bylos medžiagos ir skundžiamos nutarties matyti, kad apeliacinės instancijos teismas ekspertų atsakymą į klausimą Nr. 1 vertino tiksliai taip, kaip jis yra suformuluotas ekspertizės akte, ir jo niekaip neiškreipė bei nesuteikė jam kitokios prasmės. Nors ekspertai, atsakydami į devintą klausimą, nurodė, kad negali nustatyti, ar buvo atliekami kokie nors darbai pagal Susitarimą Nr. 4, tačiau iš atsakymo į šį klausimą yra akivaizdu, kad perdarymo darbai buvo atliekami, tai patvirtina ir bylą pateiktas ieškovės susirašinėjimas tiek su atsakove, tiek ir su šios srities profesionaliais projektuotojais – architektais iš Danijos. Net laikant, kad šalys laisva valia susitarė dėl Perdaromų darbų kainos, yra akivaizdu, kad, ekspertams nustačius, jog tyrimo atlikimo metu egzistuojančių, t. y. likusių, Perdaromų darbų trūkumų pašalinimo kaina yra ne 100 000 Eur, bet tik 39 426,17 Eur, pagrįsta daryti išvadą, jog likusi dalis trūkumų yra pašalinta ir neegzistuoja.
- 21.2. [CK 6.694 straipsnio](#) 6 dalies nuostatos ir Sutarties 10.5 punkto sąlygos reiškia, kad užsakovo teisė mažinti darbų kainą siejama ne su visa darbų, atliktų su trūkumais, kaina, bet tik su pačių trūkumų pašalinimo kaina, todėl jei nustatytus darbų trūkumus rangovas iš dalies pašalina, tai užsakovas turi teisę nemokėti tik už tą darbų dalį, kuria trūkumai liko neištaisyti, bet turi pareigą sumokėti už dalį tų darbų, kuriais trūkumai buvo ištaisyti. Byloje teismai nustatė, kad nėra jokių pagrindų daryti išvadą, jog Perdaromų darbų trūkumai neleido arba bent iš dalies sukludė atsakovei panaudoti Pastatą pagal paskirtį arba kad dėl tokių trūkumų pablogėjo jo naudojimo pagal Sutartyje nurodytą paskirtį galimybės, tai reiškia, kad nebuvo nustatyta viena iš reikalingų atsakovės teisei sumažinti Sutarties kainą įgyvendinti sąlygų. Kaip matyti iš Sutarties nuostatų, šalys nesusitarė, kad savo santykiuose netaikys [CK](#) 6.665 ir 6.694 straipsnių nuostatų dėl atsakovės teisės mažinti darbų kainą tik su darbų trūkumų šalinimu sietina suma ir (ar) kitaip siaurins šių [CK](#) straipsnių nuostatų taikymą savo sutartiniuose santykiuose, todėl laikytina, jog, aiškinant Sutarties 10.5 punkte nustatytą atsakovės teisę sumažinti darbų kainą, yra

būtina tokios teisės įgyvendinimą siesti tik su trūkumų šalinimo kaina.

- 21.3. Teismo išvada, kad atsakovė nebeturi teisės gauti 60 573,83 Eur pagal Susitarimą Nr. 4, visiškai nereiskia Susitarimo Nr. 4 modifikavimo, nes teismas tokios išvados negrindė motyvais, kad Susitarimas Nr. 4 yra ydingas, ginčijamas, neteisėtas. Teismas įvertino Susitarimo Nr. 4 įvykdymo apimtį ir būtent šios aplinkybės pagrindu sprendė dėl atsakovės teisės gauti lėšas pagal Susitarimą Nr. 4 apimtį.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl teismo ekspertizės akto vertinimo

22. Nagrinėjamoje byloje nustatyta, kad ieškovė, vykdydama statybos rangos darbus pagal sutartį su atsakove, nekokybiškai atliko Įėjimo grupių įrengimo darbus, dėl to šalys 2017 m. gruodžio 18 d. buvo sudariusios Susitarimą Nr. 4, kuriuo ieškovė, be kita ko, įsipareigojo iki 2018 m. vasario 28 d. atlikti Perdaromus darbus. Susitarimu Nr. 4 šalys taip pat susitarė dėl Perdaromų darbų kainos – 100 000 Eur be PVM, kurie jau buvo ieškovei sumokėti. Bylojėkilo ginčas dėl ieškovės Susitarimu Nr. 4 priimtų pareigų atlikti Perdaromus darbus įvykdymo fakto ir apimtį.
23. Pirmosios instancijos teismas, sprenddamas dėl Perdaromų darbų atlikimo fakto ir apimtį, nors ir pripažino, jog ieškovė atliko tam tikrus veiksmus, susijusius su Perdaromais darbais, tačiau pažymėjo, kad ieškovė nepateikė konkrečių duomenų, iš kurių teismas galėtų nustatyti Perdaromų darbų atliktos dalies faktą, apimtį ir kokybę, dėl to teismas neturėjo nei faktinio, nei teisinio pagrindo pripažinti, kad ieškovė įvykdė Susitarime Nr. 4 priimtus įsipareigojimus ar tam tikrą jų dalį ([CPK 176 straipsnio](#) 1 dalis).
24. Apeliacinės instancijos teismas padarė priešingą išvadą – remdamasis vien ekspertizės išvada, kad eksperto nustatytų rangos darbų defektų ištaisymo kaina, 2017 m. IV ketvirčio kainomis, sudarė 39 426,17 Eur be PVM, konstatavo, jog ieškovė atliko dalį Perdaromų darbų už 60 573,83 Eur, nors byloje ir nebuvo įrodymų, pagrindžiančių darbų atlikimą ar neatlikimą.
25. Kasaciniame skunde keliamas įrodymų tyrimo ir vertinimo tinkamumo klausimas. Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą, įskaitant eksperto išvados vertinimą, ir šiuo klausimu nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, todėl klaidingai nusprendė, jog ieškovė atliko dalį Perdaromų darbų už 60 573,83 Eur.
26. Teisėjų kolegija pažymi, kad kasacinis teismas nesprensdžia fakto klausimų, yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių, tačiau, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus teismų procesinius sprendimus teisės taikymo aspektu ([CPK 353 straipsnio](#) 1 dalis). Šiuo atveju sprendžiamas, ar apeliacinės instancijos teismas, padarydamas išvadą dėl Perdaromų darbų atlikimo fakto ir apimtį, nepažeidė įrodinėjimą, įskaitant eksperto išvados vertinimą, reglamentuojančių proceso teisės normų.
27. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad įrodinėjimo tikslas – teismo įsitikinimas, pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir vertinimu, jog tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja ([CPK 176 straipsnio](#) 1 dalis). Faktą galima pripažinti įrodytu, jeigu byloje esančių įrodymų pagrindu susiformuoja teismo įsitikinimas to fakto buvimu. Teismai, vertindami šalių pateiktus įrodymus, remiasi įrodymų pakankamumo taisykle, o išvada dėl konkrečios faktinės aplinkybės egzistavimo daroma pagal vidinį teismo įsitikinimą, grindžiamą visapusišku ir objektyviu visų reikšmingų bylos aplinkybių išnagrinėjimu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. rugsėjo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-333-248/2018, 33 punktas; 2021 m. sausio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-180-611/2021, 65 punktas; kt.).
28. Dėl eksperto išvados ir jos vertinimo kasacinio teismo praktikoje nurodyta, kad teismo nutartimi paskirtos ir įstatymo nustatyta tvarka atliktos ekspertizės išvada yra laikoma specialia įrodinėjimo priemone ([CPK 177 straipsnio](#) 2 dalis, 216 straipsnis). Pripažįstama, kad ekspertizės akte esantys duomenys pagal jų objektyvumą dėl tiriamojo pobūdžio prigimtį ir gavimo aplinkybių paprastai yra patikimesni už kituose įrodymų šaltiniuose esančius duomenis. Tačiau eksperto išvada teismui nėra privaloma ir turi būti vertinama pagal vidinį teismo įsitikinimą kartu su kitais byloje esančiais įrodymais ([CPK 218 straipsnis](#)). Ekspertizės išvada vertinama pagal tokias pačias taisykles kaip ir kitos įrodinėjimo priemonės, be kita ko, taikant įrodymų pakankamumo ir patikimumo kriterijus. Įrodymų pakankamumas byloje reiškia, jog įrodymai neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą. Įvertinant keletą įrodymų, lemia ne tik kiekvieno iš įrodymų patikimumas, bet ir įrodomųjų duomenų tarpusavio santykis – ar nėra prieštaravimų tarp jų, ar šalutiniai duomenys patvirtina pagrindinius, ar pakankami yra tiesioginiai duomenys, ar nuoseklūs yra šalutiniai įrodomieji faktai. Kai iš skirtingų byloje pateiktų įrodinėjimo priemonių gaunama prieštarą informacija, teismas turi šį prieštaravimą pašalinti, t. y. nustatyti, kuria informacija (duomenimis) vadovautis, o kurią atmesti, turi įvertinti ne tik kiekvieno įrodymo įrodomąją reikšmę, bet ir įrodymų visetą, ir tik iš įrodymų visumos daryti išvadą apie tam tikrų įrodinėjimo dalyku konkrečioje byloje esančių faktų buvimą ar nebuvimą (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. vasario 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-333-684/2017](#) 29, 30 punktas). Vidinis teismo įsitikinimas dėl eksperto išvados turi susiformuoti visapusiškai, išsamiai ir objektyviai ištyrus visus byloje esančius įrodymus. Tai reiškia, kad įvertintini įrodymai, kurie patvirtina ar paneigia ekspertizės akte ir eksperto išvadoje esančias aplinkybes, o atliekant šį vertinimą atsizvelgiama į visų įrodymų tikslumą, detalumą, išsamumą, patikimumą, prigimtį ir kitas svarbias aplinkybes, sudarančias pagrindą eksperto išvadą vertinti kaip patikiną įrodymą arba priešingą atveju motyvuotai spręsti, kad eksperto išvados yra nepagrįstos ir teismas jomis kaip įrodymais nesivadovaus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-386-469/2015](#)). Konkretūs faktiniai duomenys, gauti ekspertinio tyrimo metu, gali būti atmesti kaip įrodymas, jei manoma, kad jie nepagrįsti, nepatikimi ar turi kitokių trūkumų. Vertindamas ekspertizės išvadą, teismas privalo vertinti ir akto tiriamojoje dalyje nurodytas aplinkybes bei patikrinti, ar išvada neprieštarauja kitiems byloje esantiems įrodymams (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. gegužės 18 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-163/2010](#); 2014 m. birželio 20 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-353/2014](#); 2020 m. balandžio 29 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-40-403/2020](#), 32 punktas; 2020 m. spalio 22 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. e3K-3-266-469/2020](#), 36 punktas).
29. Nagrinėjamoje byloje pirmosios instancijos teismo paskirti ekspertai, atsakydami į aštuntąjį ekspertizei pateiktą klausimą, pagal bendrojo tikiams darbams keliamus reikalavimus įvertino Įėjimo grupės darbų atlikimo kokybę ir nustatė defektus, egzistavusius teismo ekspertizės atlikimo metu (objekto apžiūra atlikta 2020 m. rugpjūčio 4 d.). Atsakydami į pirmąjį ekspertizei pateiktą klausimą, ekspertai nurodė, kad apskaičiavo būtent atsakydami į aštuntąjį ekspertizei pateiktą klausimą nustatytų darbų defektų ištaisymo kainą 2017 m. spalio mėn. rinkos kainomis ir nustatė, kad ši kaina yra 47 706 Eur su PVM (39 426,17 Eur be PVM). Pažymėtina, kad atsakydami į devintąjį ekspertizei pateiktą klausimą, ekspertai nurodė, jog negali nustatyti, ar buvo atliekami Perdarymo darbai pagal 2017 m. gruodžio 18 d. Susitarimą Nr. 4.
30. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad byloje nėra įrodymų, kokius Perdarymo darbus ieškovė atliko po Susitarimo Nr. 4 pasirašymo.

Tiek pirmosios, tiek apeliacinės instancijos teismas pažymėjo, kad byloje esančių duomenų analizė teikia pagrindą pripažinti, jog ieškovė atliko tam tikrus veiksmus, susijusius su Susitarimu Nr. 4 sudarytais Perdaromais darbais. Vis dėlto teismo proceso metu į bylą nepateikta nė vieno atliktų Perdaromų darbų apžiūros akto, taip pat jokių kitų ginčo šalių sudarytų dokumentų arba pačios ieškovės vienašališkai parengtų dokumentų, kuriuose būtų užfiksuota, kokie konkretūs Perdaromi darbai iš nurodytų Susitarimo Nr. 4 priede Nr. 1 ir kokia apimtimi yra atlikti. Šiuo atveju apeliacinės instancijos teismas, nepaisydamas savo paties konstatuotos aplinkybės, kad byloje nėra rašytinių įrodymų, pagrindžiančių ieškovės konkrečiai atliktus Perdaromus darbus, vien teismo ekspertizės akte apskaičiuotą mažesnę nustatytą Įėjimo grupės darbų defektų ištaisymo kainą, nei šalių sutarta Perdarymo darbų kainą, vertino kaip pagrindą išvadai, kad dalis Perdarymo darbų, atitinkanti kainų skirtumą, buvo atlikta. Taigi apeliacinės instancijos teismas atsakymą į vieną ekspertizei pateiktą klausimą vertino atsietai nuo atsakymų į kitus ekspertizei pateiktus klausimus, ignoruodamas Susitarimo Nr. 4 turinį ir nepaisydamas fakto, jog ieškovė nepateikė į bylą nė vieno įrodymo, kuris galėtų patvirtinti konkrečių jos atliktų Perdarymo darbų faktą ir apimtį.

31. Teisėjų kolegija sutinka su atsakovės kasacinio skundo argumentais, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė pirmiau nurodytas įrodinėjimo ir įrodymų, įskaitant ekspertizės aktą, vertinimo taisykles, dėl to teismo padarytų išvadų, kad ieškovė atliko dalį sutartų Perdaromų darbų už 60 573,83 Eur, negalima pripažinti pagrįstomis. Apskaičiuodamas šią sumą apeliacinės instancijos teismas rėmėsi skirtumu tarp Susitarimu Nr. 4 šalių sutartos Perdaromų darbų kainos ir teismo ekspertizės aktu 2020 m. rugpjūčio 4 d. nustatytų defektų ištaisymo darbų kainos, apskaičiuotos 2017 m. spalio mėn. rinkos kainomis. Teisėjų kolegija pažymi, kad šis skirtumas atspindi tik šalių sutartos 2017 m. gruodžio 18 d. egzistavusių Įėjimo grupės darbų defektų pašalinimo darbų (Perdarymo darbų) kainos ir ekspertų 2020 m. rugpjūčio 4 d. nustatytų Įėjimo grupės darbų defektų pašalinimo darbų kainos, apskaičiuotos 2017 m. spalio mėn. rinkos kainomis, skirtumą, kuris savaime negali patvirtinti arba paneigti atitinkamos Perdarymo darbų dalies atlikimo fakto. Šalių susitarimu nustatyta Perdaromų darbų kaina nebūtinai atspindi tokių darbų rinkos kainą. Byloje nesant atliktų Perdaromų darbų kiekį patvirtinančių įrodymų, nėra galimybės daryti išvadą, kokia šalių sudaryto atlyginimo dalis ieškovei turėtų būti sumokėta.
32. Nors ieškovė atsiliepime į kasacinį skundą nurodo, kad nebuvo [CPK 6.665](#) straipsnyje ir 6.694 straipsnio 6 dalyje įtvirtintų sutarties kainos vienašališko mažinimo sąlygų, teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad dėl Perdaromų darbų apimties, kainos ir mokėjimo tvarkos šalys buvo sudariusios atskirą dvišalį Susitarimą Nr. 4, dėl kurio vykdymo kilęs ginčas nagrinėjamoje byloje. Ieškovės nurodomose teisės normose įtvirtinti specialieji užsakovo rangos sutartyje teisių gynimo būdai, kai darbai atlikti su trūkumais, nukrypstant nuo sutarties sąlygų. Nagrinėjamoje byloje kilus ginčui ne dėl atliktų rangos darbų kokybės, o dėl Susitarimu Nr. 4 sudarytų Perdaromų darbų atlikimo fakto, nėra teisinio pagrindo taikyti pirmiau aptartas teisės normas, reglamentuojančias rangovo atsakomybę už netinkamos kokybės darbus.
33. Apibendrinama išdėstytus argumentus teisėjų kolegija nusprendžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, reglamentuojančias įrodinėjimą, įskaitant eksperto išvados vertinimą, nukrypo nuo kasacinio teismo šiuo klausimu formuojamos praktikos ir padarė nepagrįstą išvadą, kad ieškovė atliko dalį Perdaromų darbų už 60 573,83 Eur. Nustatyti pažeidimai sudaro pagrindą panaikinti skundžiamą apeliacinės instancijos teismo sprendimą ir palikti galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą ([CPK 359 straipsnio 1 dalies 3 punktas](#)). Pirmosios instancijos teismas išsamiai ir tinkamai įvertino byloje esančių įrodymų visumą, nepažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisyklių, dėl to pagrįstai padarė išvadą, jog ieškovė neįrodė, kad ji įvykdė Susitarimu Nr. 4 prisiimtus įsipareigojimus ar tam tikrą jų dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

34. [CPK 93 straipsnio 1](#) dalyje nustatyta, kad šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Šiame straipsnyje išdėstytos taisyklės taikomos taip pat ir tam žyminiam mokesčiui, kurį šalys įmoka paduodamos apeliacinius ir kasacinius skundus ([CPK 93 straipsnio 3 dalis](#)). Jeigu apeliacinės instancijos teismas ar kasacinis teismas, neperduodamas bylos iš naujo nagrinėti, pakeičia teismo sprendimą arba priima naują sprendimą, jis atitinkamai pakeičia bylinėjimosi išlaidų paskirstymą (5 dalis).
35. Pagal [CPK 98 straipsnio 1, 2 dalis](#) šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas; dėl šių išlaidų atlyginimo priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu; šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio. Šios išlaidos negali būti priteisiamos, jeigu prašymas dėl jų priteisimo ir išlaidų dydį patvirtinantys įrodymai nepateikti iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos.
36. Panaikinus apeliacinės instancijos teismo procesinį sprendimą ir palikus galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą, perskirstytinos apeliacinės instancijos teisme turėtos bylinėjimosi išlaidos ([CPK 93 straipsnio 5 dalis](#)) ir paskirstomos bylinėjimosi išlaidos, patirtos kasaciniame teisme. Tenkinant atsakovės kasacinį skundą, jai priteistinas apeliacinės instancijos ir kasaciniame teisme patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas iš ieškovės.
37. Bylos duomenimis, apeliacinės instancijos teisme atsakovė patyrė 1124,95 Eur išlaidų advokato teisei pagalbai už darbus, apimančius atsiliepimo į apeliacinį skundą parengimą. Šios prašomos priteisti bylinėjimosi išlaidos neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. kovo 19 d. įsakymu Nr. 1R-77 ir Lietuvos advokatūros advokatų tarybos pirmininko 2015 m. kovo 16 d. raštu Nr. 141 patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalių dydžių (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) (toliau – Rekomendacijos) 7, 8.11 punktuose nurodytų dydžių.
38. Kasaciniame teisme atsakovė prašo priteisti iš ieškovės 4365,68 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų advokato teisei pagalbai už darbus, apimančius kasacinio skundo parengimą, atlyginimą, pateikė šias išlaidas patvirtinančius įrodymus (apmokėta 2022 m. I ketvirtį). Šios atsakovės prašomos priteisti sumos už advokato teisinę viršija Rekomendacijų 7, 8.13 punktuose nustatytus dydžius. Pagal Rekomendacijų 8.13 punktą maksimalus užmokesčio už advokato teikiamą pagalbą rengiant kasacinį skundą dydis – 3515,82 Eur (2,2 x 1598,10 Eur (2021 m. III ketv.)).
39. Taip pat atsakovė sumokėjo 1134 Eur žyminį mokestį už kasacinio skundo pateikimą.
40. Taigi atsakovei iš ieškovės priteistinas 1124,95 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos teisme, ir 4649,82 Eur (3515,82 Eur + 1134 Eur) bylinėjimosi išlaidų, patirtų kasaciniame teisme, atlyginimas; iš viso – 5774,77 Eur ([CPK 79](#) straipsnis, 88 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 93 straipsnio 1 dalis, 98 straipsnis, 340 straipsnio 5 dalis).
41. Bylą nagrinėjant kasaciniame teisme bylinėjimosi išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, nepatirta.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. gruodžio 23 d. nutartį ir palikti galioti Vilniaus apygardos teismo 2021 m. sausio 15 d. sprendimą.

Priteisti atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Upės projektai“ (j. a. k. 301078688) iš ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „KG Constructions“ (j. a. k. 300633941) 5774,77 Eur (penkis tūkstančius septynis šimtus septyniasdešimt keturis Eur 77 ct) bylinėjimosi išlaidų, patirtų apeliacinės instancijos ir kasaciniame teismuose, atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukaviniene

Andžej Maciejewski